

Dokument ze zasedání

B9-0584/2022

13.12.2022

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o podezření na korupci ze strany Kataru a širší potřebě transparentnosti
a odpovědnosti v evropských orgánech a institucích
(2022/3012(RSP))

**Iratxe García Pérez, Gabriele Bischoff, Pedro Marques, Birgit Sippel,
Juan Fernando López Aguilar, Domènec Ruiz Devesa, Tonino Picula,
Pierfrancesco Majorino, Raphaël Glucksmann**
za skupinu S&D

Usnesení Evropského parlamentu o podezření na korupci ze strany Kataru a širší potřebě transparentnosti a odpovědnosti v evropských orgánech a institucích (2022/3012(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na své usnesení ze dne 16. září 2021 o posílení transparentnosti a integrity v orgánech EU zřízením nezávislého orgánu EU pro etiku¹,
 - s ohledem na své rozhodnutí ze dne 27. dubna 2021 o uzavření interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2017 o odpovědnosti, transparentnosti a integritě v orgánech EU³,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 17. ledna 2019 o strategickém šetření veřejné ochránčyně práv OI/2/2017 týkajícím se transparentnosti legislativních jednání v přípravných orgánech Rady EU⁴,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2022 o situaci v oblasti lidských práv v souvislosti s mistrovstvím světa FIFA v Kataru⁵,
 - s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 20. května 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti⁶,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že orgány a instituce EU a jejich úředníci musejí chránit integritu demokratických zásad a hodnot EU a sloužit občanům a dalším úředníkům jako příklad;
- B. vzhledem k tomu, že je nezbytné zajistit, aby poslanci Evropského parlamentu nejednali pod nepatřičným vlivem zástupců zájmových skupin a aby byla zajištěna přísná regulace poskytování placených činností poslancům Evropského parlamentu, darů nebo pozvání na cestu, vytváření očekávání ohledně budoucího zaměstnání po skončení mandátu poslance nebo ukončení služebního poměru ze strany úředníka a neoprávněného využívání informací nebo kontaktů;
- C. vzhledem k tomu, že kodex chování poslanců Evropského parlamentu v souvislosti s finančními zájmy a střety zájmů sleduje poradní výbor pro chování poslanců složený

¹ Úř. věst. C 117, 11.3.2022, s. 159.

² Úř. věst. C 506, 15.12.2021, s. 127.

³ Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 120.

⁴ Úř. věst. C 411, 27.11.2020, s. 149.

⁵ Přijaté texty, P9_TA(2022)0427.

⁶ Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 1.

z pěti poslanců EP, který se ukázal jako neúčinný;

- D. vzhledem k tomu, že je nezbytné zajistit, aby nedocházelo k pronikání soukromých zájmů do demokratických procesů a aby byla plně respektována práva občanů;
 - E. vzhledem k tomu, že podle opatření, která byla nedávno zavedena v rámci interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti, je nutné, aby Parlament prokázal větší ambice při zajišťování řádného zavádění všech norem transparentnosti;
 - F. vzhledem k tomu, že transparentnost a odpovědnost jsou předpokladem důvěry občanů v orgány a instituce EU; vzhledem k tomu, že korupce proto představuje závažný útok na evropskou demokracii;
 - G. vzhledem k tomu, že nejrůznější země včetně Kataru investovaly do lobbování v orgánech a institucích EU značné prostředky; vzhledem k tomu, že tato země působí převážně prostřednictvím poradenských společností a analytických středisek;
 - H. vzhledem k tomu, že využívání sportu ke zlepšení vlastní pověsti představuje pro autoritářské státy praxi, kdy se snaží odvést celosvětovou pozornost od korupce a porušování lidských práv ve vlastní zemi, jako je tomu zejména, nikoli však výlučně v případě pořádání mistrovství světa v roce v Kataru;
 - I. vzhledem k tomu, že parlamentní delegace musejí v rámci své činnosti a pracovních cest přispívat k realizaci politických a legislativních priorit Parlamentu a k prosazování hodnot, na nichž je založena Evropská unie, ve třetích zemích a zastupovat postoj Parlamentu, jak byl přijat na plenárním zasedání, a zároveň zohledňovat postoj příslušných výborů Parlamentu;
1. je hluboce otřesen nedávným obviněním z korupce ze strany Kataru v Parlamentu, odsuzuje ji a prohlašuje, že zastává vůči korupci v jakékoli podobě nebo formě politiku nulové tolerance; zdůrazňuje, že závažnost a rozsah současného vyšetřování vyžaduje, aby Parlament a orgány a instituce EU reagovaly jednotně a s neochvějnou rozhodností;
 2. podporuje důkladné vyšetření této záležitosti a zveřejnění všech výsledků probíhajícího vyšetřování a prohlašuje, že je ochoten bez omezení spolupracovat s příslušnými orgány;
 3. navrhuje zřídit vyšetřovací výbor podle článku 226 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který by se komplexně zabýval otázkou zahraničního vměšování uvnitř orgánů a institucí EU, jehož cílem je ovlivňovat jejich rozhodování; navrhuje, aby v případě, že vyšetřování dospěje k závěru, že došlo k zahraničnímu vměšování a korupci, byly všem dotýčným státům a jednotlivcům uloženy sankce;
 4. je přesvědčen, že údajné pokusy Kataru ovlivnit poslance Evropského parlamentu a jejich zaměstnance úplatkářstvím s cílem zlepšit výsledky země v oblasti lidských práv jsou možným případem závažného zahraničního vměšování do demokratických procesů EU; tyto činy co nejdůrazněji odsuzuje;
 5. domnívá se, že nedávná obvinění ukazují, že je naléhavě nutné zvýšit skutečnou

kapacitu evropských orgánů a institucí určenou ke sledování a prosazování norem transparentnosti a protikorupčních mechanismů, které byly přijaty v posledních letech;

6. připomíná, že transparentnost, odpovědnost a otevřenost orgánů a institucí jsou základním kamenem naší demokracie a základem, na němž je založen vztah důvěry s občany;
7. poukazuje na významnou hrozbu, kterou představuje zahraniční vměšování do demokratických procesů orgánů a institucí EU, což zahrnuje mimo jiné ovlivňování přípravy právních předpisů a usnesení a hlasování o nich;
8. domnívá se, že korupce veřejných zástupců – zejména nezákonná činnost financovaná placeným lobbováním – představuje závažný útok na demokracii a měla by se setkat s nulovou tolerancí a větší ostražitostí;
9. pozastavuje do doby, než příslušné orgány dokončí soudní řízení, práci na dokumentech týkajících se států Perského zálivu, zejména pokud jde o uvolnění vízového režimu, hlasování o těchto dokumentech v plénu a plánované návštěvy;
10. informuje, že skupina S&D, která podporuje probíhající vyšetřování, bude považována za poškozenou stranu, která se bude zabývat právními kroky proti osobám, jež podkopávají činnost skupiny S&D a Evropského parlamentu jako celku;
11. vyzývá k dodržování veškerých příslušných pravidel, která se vztahují na činnost delegací Parlamentu; rozhodl se přezkoumat fungování a činnost skupin přátelství se zeměmi mimo EU v tomto orgánu; domnívá se, že je třeba omezit přístup zástupců katarských orgánů do prostor Parlamentu, dokud nebudou v rámci soudního vyšetřování získány příslušné informace a vysvětlení;
12. rozhodl se posílit své mechanismy kontroly a předcházení potenciálním nebo skutečným střetům zájmů poslanců Evropského parlamentu v rámci vnější činnosti tohoto orgánu; požaduje v této souvislosti, aby nový místopředseda Parlamentu, který byl zvolen k tomu, aby bojoval proti korupci a zahraničnímu vměšování a vedl práci na přepracování jednacího řádu Parlamentu, zaručil integritu našeho orgánu;
13. žádá o přístup k příslušným zpravodajským informacím, kterými disponují ostatní orgány EU a příslušné útvary členských států a které by mohly usnadnit aktivní odhalování pokusů třetích zemí o vměšování do činnosti Parlamentu a dalších orgánů EU;
14. vyzývá k důslednému a plnému uplatňování etických norem ve všech orgánech EU s cílem zaručit, aby veřejná rozhodnutí byla přijímána v zájmu společného blaha; zdůrazňuje, že tyto etické normy se musí vztahovat na pravdivost prohlášení o finančních zájmech, povinnosti v oblasti transparentnosti, dodržování pravidel „otáčivých dveří“ a obecné dodržování všech ustanovení kodexů chování a pravidel integrity;
15. vyzývá k urychlenému povýšení stávajícího poradního výboru Evropského parlamentu pro chování poslanců na plnohodnotný etický výbor s cílem účinně řešit současné i budoucí hrozby a vměšování;

16. trvá na tom, že je zapotřebí větších ambicí a společné politické vůle v oblasti transparentnosti s cílem vytvořit holistický přístup k etickému zastupování zájmů;
17. připomíná, že nedávno přijatá interinstitucionální dohoda o povinném rejstříku transparentnosti je významným krokem vpřed při zavádění závazných norem pro všechny zúčastněné strany, které by měly uplatňovat všechny orgány EU; naléhavě vyzývá všechny orgány, aby se zavázaly k přísnějšímu provádění této dohody;
18. zdůrazňuje, že opatření zavedená interinstitucionální dohodou o povinném rejstříku transparentnosti představují pouze nezbytné minimum; důrazně vyzývá všechny příslušné orgány Parlamentu, aby zajistily plné uplatňování nových ustanovení rejstříku a jednostranně zavedly naléhavá opatření, která by zvýšila odpovědnost poslanců, včetně těch bývalých, a zaměstnanců;
19. poukazuje na to, že je třeba zajistit plné dodržování kodexu chování uvedeného v příloze I rejstříku transparentnosti;
20. domnívá se, že každé ustanovení o požadavcích na transparentnost v orgánech by se mělo vztahovat na všechny zaměstnance, a nikoli pouze na vedoucí pracovníky;
21. domnívá se, že je naléhavě nutné změnit jednací řád Parlamentu s cílem zavést přísnější kritéria a závazky týkající se transparentnosti a odpovědnosti;
22. zdůrazňuje, že je třeba uplatňovat přístup založený na činnostech, který zahrnuje i nepřímé lobbistické činnosti; trvá na tom, že tyto činnosti je třeba zahrnout zejména s ohledem na vznik nových forem interakce zástupců zájmových skupin s rozhodovacími orgány EU; domnívá se, že za účelem sledování lobbistických činností by za schůze měly být považovány i jiné schůze než osobní setkání, například videokonference nebo plánované telefonní hovory;
23. vyzývá předsednictvo Parlamentu a další příslušné orgány, aby konkrétně zavedly nový požadavek, aby se všichni zaměstnanci Parlamentu, včetně poradců skupin a asistentů, setkávali s jednotlivci nebo organizacemi spadajícími do působnosti rejstříku transparentnosti pouze v případě, že jsou registrováni, a aby tuto skutečnost před každou schůzí systematicky ověřovali;
24. trvá na tom, že je třeba vyčlenit dostatečné zdroje, aby správní rada rejstříku transparentnosti mohla dohlížet na celkové administrativní provádění dohody; vyzývá orgány, aby zajistily, že budou poskytnuty nezbytné zdroje a zaměstnanci k zaručení řádného fungování sekretariátu a správní rady;
25. navrhuje zavést nový právní základ, který spolunormotvůrcům umožní přijímat legislativní akty řádným legislativním postupem s cílem zavést závazná etická pravidla pro zástupce zájmových skupin vztahující se na jejich interakci s orgány Unie;
26. vyzývá orgány EU, aby urychleně přijaly opatření k zavedení praxe minimálních „čekacích lhůt po skončení funkce“ pro vyšší úředníky EU a bývalé poslance, aby se zabránilo jevu „otáčivých dveří“; vyzývá ke zveřejnění jmen bývalých vyšších úředníků EU nebo poslanců EP, kteří odešli z evropských orgánů a pracují pro soukromé zájmy;

27. vyzývá orgány a instituce EU, které dosud nemají kodex chování, aby jej urychleně vypracovaly;
28. vyzývá všechny úředníky EU, včetně akreditovaných parlamentních asistentů, dočasných a smluvních zaměstnanců a národních odborníků, aby absolvovali povinné školení o tom, jak jednat se zástupci zájmových skupin a řešit střety zájmů, a o bezúhonnosti a transparentnosti; vyzývá k tomu, aby se tyto otázky staly povinnou součástí diskuse během přijímacích řízení a hodnocení výkonnosti;
29. upozorňuje, že na základě Listiny základních práv Evropské unie mají jednotlivci právo na přístup k veřejným dokumentům, a kritizuje skutečnost, že jedním z hlavních problémů evropských orgánů souvisejícím s transparentností je to, že samy často odmítají poskytnout přístup k dokumentům a informacím; znovu vyzývá Radu, aby zveřejňovala zápisy ze zasedání Rady a veškeré další dokumenty;
30. domnívá se, že za tímto účelem je třeba zřídit jednotný nezávislý etický orgán EU, který bude oprávněn zahajovat vlastní vyšetřování; naléhavě proto vyzývá Komisi, aby v příštích týdnech předložila návrh interinstitucionální dohody založené na článku 295 SFEU s cílem zřídit nezávislý etický orgán EU, jak k tomu vyzval Parlament ve svém usnesení ze dne 16. září 2021;
31. bere na vědomí, že Parlament i všechny orgány EU pracují na rozvoji kapacit pro boj proti dezinformacím a zahraničnímu vměšování, ačkoli se tato opatření bohužel ukázala jako nedostatečná k tomu, aby zabránila jednotlivým případům korupce;
32. požaduje posílené monitorování všech pozvání, darů a cest, které poslanci EP a zaměstnanci obdrží ze zemí mimo EU;
33. zdůrazňuje, že je třeba vypracovat a provádět konkrétní rámce a opatření s cílem monitorovat pokusy zemí mimo EU o lobbying;
34. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a vládě a parlamentu Kataru.